

۱- معنای چند واژه در مقابل آن درست است؟

«سرشت (ذات) - تحفه (خلعت) - موعده (وعده) - وسیطه (آنچه از طریق آن به مقصد می‌رسند) - اعزاز (گرامی) - سیماب (جیوه‌ای) - دارالسلطنه (عنوان برخی شهرها در دوره‌ی قاجار و صفوی) - دو اسبه (شجاعانه) - نشتر (رگ)»

(۱) سه (۲) شش (۳) پنج (۴) چهار

۲- در کدام موارد، هم‌ی واژگان درست معنا شده‌اند؟

(الف) تفریط (کوتاه شدن) - خرگه (خیمه‌ی بزرگ)
 (ب) متعصب (غیرتمند) - خوبشان (قوم)
 (ج) زنبورک (توپ جنگی) - بعد (دوری)
 (د) متألّیء (درخشش) - قبضه (مشت)
 (هـ) مذلت (فرومایگی) - برومند (میوه‌دار)

(۱) ب - الف (۲) هـ - ج (۳) ب - هـ (۴) د - الف

۳- نوع (نظم / نثر) آثار روبه‌رو با کدام آثار یکسان است؟ «لیلی و مجنون - تذکرة الاولیا - گلستان»

(۱) دیوان شمس - زندان موصل - شاهنامه
 (۲) دیوان شمس - عباس‌میرزا، آغازگری تنها - مرصادالعباد
 (۳) مرصادالعباد - دیوان شمس - زندان موصل
 (۴) مرصادالعباد - عباس‌میرزا، آغازگری تنها - دیوان شمس

۴- در کدام بیت غلط املائی بیشتر است؟

(۱) گر پای بر فرقم نهی تشریف غربت می‌دهی / جز سر نمی‌دانم نهادن عذر این اقدام را
 (۲) چون بخسپد در لحد غالب مردار ما / رسته گردد زین قفس طوطی طیار ما
 (۳) ای دل ز دیده دام کن دیده نداری وام کن / ای جان نفیر عام کن تا برجهی زین آب و تین
 (۴) بود بی بالش تو سدر وزارت خالی / بود بی حشمت تو کار ممالک محمل

۵- در عبارت زیر چند غلط املائی دیده می‌شود؟

«اگر من در این خدمت مشقّتی تحمّل کردم و در بیم و هراس روزگار گذاشت، به امید طلب رضا و فراق ملک بر من سهل و آسان گشت و به دست بندگان سعی و جحدی به اخلاص باشد و آلا نفاذ کار و ادراک مراد جز به سعادت ذات و مساعدت بخت ملک نتواند بود.»

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۶- شاعر در کدام بیت از «تشبیه» برای خلق «کنایه» بهره گرفته است؟

(۱) در هیچ بوستان چو تو سروی نیامدست / بادام‌چشم و پسته‌دهان و شکرسخن
 (۲) چون کمان در بازو آرد سرفود سیمتن / آرزویم می‌کند کاماج باشم تیر را
 (۳) افسون نمای افعی شهوت را / افسار بند مرکب سودا را
 (۴) اول نظر ز دست برقم عنان عقل / وان را که عقل رفت چه داند صواب را

۷- در کدام بیت هر دو آرایه‌ی «تشبیه و استعاره» به صورت ترکیب اضافی به کار رفته است؟

(۱) زنگ افسوسی به دست خواجه هنگام رحیل / از شمار درهم و دینار می‌ماند به جا
 (۲) بر لب بام خطر نتوان به خواب امن رفت / ایمنی خواهی، ز اوج اعتبار اندیشه کن
 (۳) برکنم از زمین دل بیخ امل به بیل غم / خار اجل ز راه جان برکنم دریغ من
 (۴) از سر زلف عروسان چمن دست بدارد / به سر زلف تو گر دست رسد باد صبا را

۸- واژگان مشخص شده در ابیات در معنای مجازی به کار رفته‌اند.

(الف) گر مدعی از نوک خدنگت سپر انداخت / من سینه سپر ساختم پیش سنانت

(ب) فصل نوروز چو در برگ سمن می‌نگرم / بی‌گل روی تو خارم ز بصر می‌روید

(ج) چون خدنگ چشم جادو می‌نهادی در کمان / ناوک مژگان یکایک بر نشان می‌آمدت

(د) سر به پای فرسش درفکنم همچون گوی / چون بر این در کشد آن ابلق چوگانی را

(هـ) آن که دائم در خرابات فنا ساغر کشد / در هوای چشم مست او دل مخمور ماست

(۱) ج - هـ (۲) الف - هـ (۳) د - الف - هـ (۴) ب - د - هـ

۹- در کدام بیت «جمله‌ی وابسته» وجود ندارد؟

(۱) همی گویم و گفته‌ام بارها / بود کیش من مهر دلدارها
 (۲) تا بود بار غمت بر دل بی‌هوش مرا / سوز عشقت نشانند ز جگر جوش مرا
 (۳) عافیت خواهی نظر بر منظر خوبان مکن / ورنه کنی بدرود کن خواب و قرار خوبش را
 (۴) باز آ و جان شیرین از من ستان به خدمت / دیگر چه برگ باشد درویش بی‌نوا را؟

۱۰- در کدام بیت از «شیوه‌ی بلاغی» استفاده شده است؟

(۱) تو خود به صحبت امثال ما نپردازی / نظر به حال پریشان ما نیندازی
 (۲) کجا به صید ملخ همتت فروآید / بدین صفت که تو باز بلندپروازی
 (۳) هنوز با همه بد عهدیت دعا گویم / که گر به قهر برانی به لطف بنوازی
 (۴) وصال ما و شما دیر متفق گردد / که من اسیر نیازم تو صاحب نازی

۱۱- در کدام عبارت تعداد «گروه مفعولی» کمتر است؟

- ۱) ابهام در داستان کارکردی جز این ندارد که امتزاج هویت‌های این دو شخصیت را در ذهن راوی نشان دهد، امتزاجی که حاصل تفکر راوی است.
- ۲) راوی پیوندی بین شخصیت‌های داستان برقرار می‌کند، مثلاً شخصیت خلبان می‌داند که با این کار افراد زیادی را به کشتن می‌دهد.
- ۳) جذابیت داستان‌های مدرن از همین تداعی ناخودآگاهانه ناشی می‌شود. خواننده با تأمل در جزئیات روایت متمایل می‌شود که وقایع را نمادین تلقی کند.
- ۴) چنانچه بخواهیم پاسخی علمی و مبتنی بر استدلال به این پرسش بدهیم، لازم است نظریات علمی نوین را به کار گیریم.

۱۲- نقش ضمیر «م» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) از آن روزی که بر بالای او آغوش واکردم / دگر نامد به هم چون قبله از خمیازه آغوشم
 - ۲) کنار مادر ایام را آن طفل بدخویم / که نتواند به کام هر دو عالم کرد خاموشم
 - ۳) من آن بحر گهرخیزم بساط آفرینش را / که گوهر می‌شود سیماب اگر ریزند در گوشم
 - ۴) هنوز از طعن خامی نیش می‌خوردم ز زنبوران / که برمی‌داشت از جا سقف این میخانه را جوشم
- ۱۲- تعداد ترکیب‌های وصفی همه‌ی ابیات به جز در برابر آن صحیح است.

- ۱) هر نفس کان را به یاد روزگار تو ز من / جمله‌ی عالم طفیل آن نفس باشد مرا: (۳)
- ۲) هر گه که به ترک جان آسان نتوانی گفت / پس عاشق آن دلبر خونخوار نباید شد: (۴)
- ۳) هر که دید آن خطّ نورسته بدان یاقوت سرخ / عاجز آید گر صفات رنگ نیلوفر کند: (۵)
- ۴) هر که را سودای وصل آن صنم در سر فتاد / اندرین ره سر هم آخر در سر این کار کرد: (۴)

۱۳- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) چو شمع هر که به افشای راز شد مشغول / بسش زمانه چو مقراض در زبان گیرد
 - ۲) نیست جانش محرم اسرار عشق / هر که را در جان غم جانانه نیست
 - ۳) ملامت‌گوی عاشق را چه گوید مردم دانا / که حال غرقه در دریا نداند خفته بر ساحل
 - ۴) از هزاران در یکی گیرد سماع / زان که هر کس محرم پیغام نیست
- ۱۳- آیه‌ی «أَنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا» با همه‌ی ابیات به استثنای تناسب معنایی دارد.

- ۱) بار سنگین امانت را که گردون برنتافت / غیرت فرهاد زور آورد و برگردن گرفت
- ۲) ز حمل بار امانت به تنگ می‌آیید / به مردمان منماید معتمد خود را
- ۳) با زبردستی سپهر آهنین پی برداشت / از امانت بار سنگینی که من برداشتم
- ۴) دل سر مست اگر بار امانت نکشد / کیست آید دگر از عهده‌ی این کار، برون؟

۱۴- کدام بیت در حوزه‌ی «ادبیات غنایی» سروده نشده است؟

- ۱) هوس پختن از کودک ناتمام / چنان زشت نبود که از پیر خام
- ۲) سرمه‌ی چشم ملائک می‌شود خاکسترش / هر که را برق تمنای تو در خرمن گرفت
- ۳) ز بند خصم به تدبیر می‌توان جستن / مرا چه چاره که زنجیر پای خویشتم
- ۴) جان عرشی سوی عیسی می‌رود / جان فرعون به قارون می‌رود

۱۵- مفهوم «نفی حرص» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- ۱) هر دو جهان پر است ز حیّ حیات‌بخش / با جان پنج‌روزه قناعت مکن ز ما
- ۲) غرق غنا شو و خمّش شرم بدار چند چند / در کنف غنای او ناله‌ی آز می‌کنی؟
- ۳) با جگر خوردن قناعت کن که این مهمان سرا / جز غم روزی ندارد روزی آماده‌ی
- ۴) ما به حسن معنی از صورت قناعت کرده‌ایم / بوشناسان را قماش پیرهن منظور نیست

۱۶- کدام بیت با بیت «پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست / آن آشکارصنعت پنهانم آرزوست» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) گرچه حسن او ننگجد در زمین و آسمان / دیده‌ی هر ذره‌ای آینه‌دار حسن اوست
- ۲) ذره‌ای خالی از آن خورشید عالم‌سوز نیست / لاله را فانوس شمع طور می‌دانیم ما
- ۳) نه همین ذره در این دایره سرگردان است / رقص سودای تو در هیچ سری نیست که نیست
- ۴) در دل هر ذره از کوچک‌دلی خورشید را / پیش چشم خرده‌بینان جلوه‌گاه دیگر است

۱۷- در همه‌ی گزینه‌ها به جز ابیات دو به دو با یکدیگر تناسب معنایی دارند.

- ۱) نانم افزود و آبرویم کاست / بینوایی به از مذلت خواست
- ۲) ناز دولت نکشد اهل قناعت صائب / کمر و تاج کم از موج و حباب است این‌جا
- ۳) از خسیسان چاره نبود مردم بگزیده را / می‌شود گاهی به برگ کاه حاجت، دیده را
- ۴) ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست / در حضرت کریم تمنا چه حاجت است؟
- ۵) از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق / روز اول، رنگ این ویرانه، ویران ریختند
- ۶) امروز نیست سینه‌ی ما داغدار عشق / چون لاله ما ز صبح ازل داغ دیده‌ایم
- ۷) چون دست تو کشیدم صورت دگر ندیدم / بی‌هوشی‌ای بدیدم گم کرده هر خرد را
- ۸) یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را

۱۸- مصراع نخست بیت «برداشتن دل ز کار او بخت / درمانده پدر به کار او سخت» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) برون از خود ندارد چاره‌ای درد دل عاشق / همان کف مرهم کافور باشد زخم دریا را
- ۲) کریمان را خدای مهربان درمانده نگذارد / که می‌روید ز ز کف همچو گل اهل سخاوت را
- ۳) روی دل درماندگان را بیشتر باشد به حق / شش جهت محراب گردد قبله چون پوشیده شد
- ۴) فغان کز طالع ناساز چون گرداب در دریا / ز گردش نیست حاصل غیر مشت‌ی خاروخس ما را